

Szerkesztői iroda:
Nagyenyeden
A KIADÓHIVATALBAN
hová
lap szellemi részét illető
közlemények küldendők

Kiadóhivatal:
Wokál János könyvkereskedése
hová
az előfizetések és hirdetések
bérmentesen küldendők.

Kéziratok nem adnak vissza.

KÖZÉRDEK.

Vegyes tartalmu heti lap.

M megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy
vidékre postán küldve
egész évre 4 frt.
félre 2 frt.
negyedévre 1 frt.

Hirdetmények díja:
3 hasábos petit sorért, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön 30 kr.

Nyilttér sora 15 kr.

A magyar király Kolozsvárt.

A régi Erdély fővárosa kincses Kolozsvár szept. hó 22., 23., 24. napjain oly annyira fényes ünnepeket ült, milyenhez hasonló századok óta nem s melynek édes emléke századokig fog élni az erdélyi részek polgárainak lelkében. Az a szerencse jutott ugyanis részébe eme szép és örvendetes emelkedő városnak, hogy Magyarország királyát dicsően uralkodó I. Ferencz József koronás magyar királyt 3 napon keresztül ünneplhetette falai között azzal a lelkesedéssel, melyenl koronás királyáért lelkesedni csak a magyar tud és azzal az igaz őszinte benső szeretettel, melylyel a magyar nemzet jelenlegi atyai indulata, bölcs királya iránt viseltetik.

Kolozsvár tudta, hogy midőn az a kiváló és fájdalom ritka szerencse jutott részébe, hogy a magyar királyt falai között ünneplhesse, akkor egy egész ország részéhez a régi Erdélynek nevében kell a királyhoz szólani. Azzal a méltósággal kell a király tiszteletére ünneplnie, milyen szó, milyen ünneplés a jelenlegi magyar királyt megilleti s méltó azon ország részéhez, melynek háta megett oly szép történelmi mult áll, s melyről jelenben is az az uralkodó nézet, hogy „Magyarország jobb keze”. — Kolozsvár ezt tudta s szerencsés feladatának, gyönyörű kötelemének becsülettel eleget is tett. — Meg is tehetette, mert irigylésre méltó feladata teljesítésében támogatta őt elsőrendben ezen hazarész összes magyarsága.

Midőn a régi Erdély főurai előszedték a régi buzogányt, a régi kardot, melyekkel elődeik a haza függetlenségéért, a lelkiismeret szabadságáért dicső csatákat vívtak volt, aztán ünnepi díszbe öltöztek, aztán lóra ültek s berukkoltak Kolozsvárra, úgy Magyarország koronás királyát fogadják, ugyan akkor magára öltötte ünneplő ruháját a közép birtokos, a pap, kereskedő, iparos, az egyszerű földmivelő s főuraival együtt sietett be az ország rész fővárosába, hogy a király fogadásán ő is jelen legyen s szeretett dicső királya tiszteletére ő is egy a szív és a lélek mélyéből fakadó „éljen“-t mondjon.

Sőt elismerjük, örömmel ismerjük el, hogy a koronás magyar király fogadására megjelentek Kolozsvárt a nemzetiségek fia is s bizonyosságát adták annak, hogy az alkotmányos Magyarország koronás királyát, ki a haza alkotmányos szabad-

ságának védelmezésében, állami egységének elismerésében és a magyar állam szentesített törvényeknek tiszteletben tartásában, mint első jár elől, jó példával, ok is őszintén szeretik és nagyabecülik. Kolozsvárt tehát a régi Erdély, „Magyarország jobb keze” ünneplte szept. 22-, 23- és 24-ik napjain. És örvendünk, hogy ezen ünneplés szava, az igazi lelkesedés örömujongása a király nemes szívét is mozgásba hozta s Kolozsvárt, körünkben jól találta magát.

Annai bizonyos, hogy ezen bérczes hazarésznek a mostanihoz hasonló szép örömnépe századok óta nem jutott részébe. — Adja Isten, hogy ilyen gyakran jusson részébe a jövőben.

A ki pedig hazarészünk polgárságának magas látogatásával ily szép hazafiai ünneplésre alkalmat szolgáltatott, annak részére, a dicsően uralkodó koronás magyar király I-ső Ferencz József részére, Istentől hosszú és boldog életet ohajtunk!!!

A megyei kórház.

A mivelődés terjedésének, a többek közt az is egyik fokmérője, hogy az egészségüket bármely okból elvesztett emberek mily értéket tulajdonitnak egészségüknek, s mily mértékben fordulnak szakértő orvoshoz, vagy keresnek segítyt kellő berendezésű kórházakban. Köznapunknál nagyon elterjedt szokás, még, hogy a gyermekeknél előforduló betegségeket alig veszik számba, s a ráolvasás, szivetés, vagy valamely cizfranevű kenőcs bedörzsölése képezi a gyógykísérletek netovábbját. Ha az apa vagy anya betegszik meg, akkor a családintartásnak nagyobb érdeke forogván kezében, nagyobb ártóztatói sem riadnak vissza s tehetségükhöz képest néhány papot hívnak össze, kik jó pénzért néhány betegséggűző imát moandának el, s ha a várt egészség visszatérni vonakodik, akkor ugyanezen eljárást ismétlik, csak hogy több pappal. Sokszor megtörténik, hogy ez a megerősített ima sem vezet kellő eredményre, s mikor az erejéből kiszajtott beteg elhatalmasodott bajával nagyritkán orvoshoz kerül, figyelmeztetéséknél mindig közlik az orvossal, hogy többször olvastuk már a betegre de mit sem használt, próbáljon már az orvos is valamit.

Az ily megrögzött szokást legalább a felnőtteknél oktatással, prédikálással kiirtani nem lehet.

Meghallgatják talán az oktatást, de bensőleg szánakoznak a szegény tévelygők. Itt a leghathatósabb fegyver az értelmes orvosi segítség sikerének bemutatása mire legalkalmasabb intézmény a szegényebb néposz-

tálynak is könnyen hozzáférhető kórház. — Megyénkben kisebb forgalmu intézeti, egyleti, vagy városi kórházaktól eltekintve, legjelentősebb ily intézmény a megyei kórház, mely kisebb részben a forintonként összegyűjtögetett s kellőleg gyümölcsötetett büntetéspénzekből, nagyobb részt pedig a megyei lakosság önmegadótatásából épült fel, mivel a forradalom előtt néhány buzgó emberbarát által összehordott jelentékeny kórházi alapot a forradalom árja ugy elsodorta, hogy abból semmi meg nem maradt. 1873 óta, midőn ismét a magány jótékonyág lehetővé tette, hogy a mostani díszes kórházi épület mellett még fennálló kis mellék épületben 10 ágyat lehetett berendezni s a beteg felvételt megkezdeni, sok százra megy azon betegek száma, kik itt gyógyulást kerestek s találtak.

Az eleinte a kórházi ápolás ellen mutatkozott idegenkedés s ellenszerv hova tovább mind inkább enyészett s most távoli vidékekről önként jelenkeznek a betegek s kéri a felvételt. Minden gyógyult beteg egy egy ingyenes ügynöke volt a kórháznak s a létszámuk megfelelőleg fokozatosan emelni kellett az ágyak számát, mely az idén már 60-ra szaporodott, de a forgalom növekedésével 104 ig lesz idővel szaporítható.

Pedig a kórház berendezése s ellátása a szűk pénzügyviszonyok miatt, még mindig nem nyújthatja betegneinek azt, a mit egy kellő pénzerővel rendelkező kórháznak a mostani idő követelményeire képest nyújtani kell. A kórházat felkereső közönség tulajdon s többszámú igényeinek megfelelőleg szűkös és szegényes volt a felszerelés s csekély az ápoló s orvosi személyzet.

De lehet e csodálni, hogy e téren is csak lassu lépésben történhetik a haladás, midőn megneghezdedt kereseti viszonyaink dacára századok mulasztásait kell egy rövid életű emberöltőnek úgy a hogy helyreütni, a tudomány, művészet, közmívelődés, közoktatás, egészségügy, honvédelem s jótékonyág terén, mindeniket egyszerre, mindeniket sürgősen.

A kórház ügye sok javítani s rendezni valót tüntet fel, s miat tudjuk egy bizottság tüzetesen foglalkozik a szervezési javaslatokkal, s melyek a törvényhatóság öszi közgyűlése elé fognak terjesztetni megvitatás végett. Kívánjuk, hogy a bizottság javaslataiban tekintettel legyen a lehetőség a jobb módú, mivel osztály igényeire is, mert ennek tagjai eddig, bár szükség volt reá, csak nagy kényszerűségből, s elveto vették igénybe a kórházi ápolást, míg kellő berendezés mellett gyakrabban fordulnának a kórházhoz s még maguk is jutányosabban jutnának a mostaniál jobb ellátáshoz, a kórházi pénztárnak is némi hasznót hajtának.

TÁRCZA.

Felfogadtam minden szentre...

Felfogadtam minden szentre,
Hogy szerelmes nem leszek —
És az élet óceánján
Csak egyedül evezek.

Szívem minden ébredését
Mindaddig elaltatám . . .
Hasztalan mosolygott eddig
A szerelem napja rám.

De mióta rád tekinték
S láttam bűvös szemedet,
Szép szemed villanyzikrája
Átjárt, megdelejezett.

Küszködöm a villanyárral
Hogy legyőzzem a delejt . . .
Mind hiába, felgyult keblem
Téged többé nem felejt!

Felfogadtam minden szentre
Hogy szerelmes nem leszek —
És az élet óceánján
Csak egyedül evezek.

De mióta szemsugárod
Mint a csillag rám tekint . . .

Visszanyertem élet-kezdve
S újra éledék megint.

Csak ragyogó hát életemre,
Üdvösségem fénye te! . . .
— Szerelmem nélkül be pusztá
A szív minden élete!

Kerekes Sámuel.

A nagyenyedi ref. templom története

a 16-, 17- és 18-ik században.

(Folytatás.)

Ezen ügy azonban úgy látszik még ezen évben és pedig hosszú időre napi-rendről levétetett. — Levétetett pedig azért, mert a főtanodai előjárás és az egyház előjárása, azon kérdésben, hogy a karzat építése költségét a főtanoda hordozza-e, vagy az egyház? megegyezésre jutni nem tudtak; de meg s főleg azért, mert ez a templom belsejének teljes átalakítását igényelte volna, mi oly költséges munkának mutatkozott, hogy abba az egyház ekkor még bele nem mehetett.

Pihent tehát az ügy 1794-ig, vagyis csaknem fél-századig s a hívek szorongtak tovább a templomban, a hogy lehetett.

1754-ben újra fedték mind a ref., mind a mellette levő luth. templomot. 1756-ban a luth. templom chorusán vitetnek véghez jelentékenyebb javítások, melyeknek költségét a ref. egyház pénztára fedezte, de mivel ezen pénztárban akkor pénz nem volt, (ugy látszik, pénzfélben ezen pénztár nagyon ritkán bővülködött) a khorus javítás költségét a luth. egyház pénztára előlegezte.

Arról is szólottam fennebb, hogy az 1705-ben öntött harang mellé az egyház, idők folytán még egy tiz mázsa súlylyal bíró, nagy érezharangot szerzett. Ez a nagyobbik harang 1758-ban megrepedt s e miatt használhatanná vált.

Az egyházi előjárás egy segesvári harangöntővel, névszerint V e s z t J ó z s e f f e l lépett szerződésre a harang újból öntésére nézve.

A szerződés 1758-ban decz. 8-án kelt és az egyház részéről „N.-Enyedi Szántó Mihály Consistorialis személy és Nemes N. Enyed város Hadnagya, továbbá N.-Enyedi Enyedi József Consistor Assessor“ által van aláírva. Tizennyolcz magyar forintot fizettek V e s z t J ó z s e f harangöntőnek az újraöntésért minden mázsa súly után s ezen felül még két aranyat azért, hogy a harangnak helyére szállítása alkalmával felügyelt. — A helyre szállítás a következő, vagyis az 1759. év tavaszán ment véghez.

Ezen évben, ajándékozás folytán még egy érezharang birtokába jutott a templom. — Ugyanis V é r G y ö r g y és nője K ö b l e s a n n a Enyeden lakó ref. vallású szülőknek egyetlen kedves fiok J ó z s e f elhalálozván, hogy feledhetlen fiok emléke fennmaradjon, a bánatos szülők, kizárólag saját költségükön egy 3—4 mázsa súlylyal bíró érezből öntött, egészen új harangot ajándékoztak a templomnak. Meg van ma is. Ez olvasható rajta: „Az Enyedi reform. ecclesia számára öntették V é r G y ö r g y és K ö b l e s a n n a Egyetlen egy fiok V é r G y ö r g y emlékezetére A. o. 1759.“

Ezen kegyes ajándékozás folytán a templom ismét három szép harang birtokába jutott, hányat az 1704-ik

Meg vagyunk győződve, hogy a megye közgyűlése ahhoz szíves készséggel hozzájárul, mi a kórházi ügyek rendes menetét, s ezen egészségügyi tekintetben annyira fontos missiót teljesítő intézetnek zavartalan fejlődését biztosítani képes, ha netalán a jó akaraton túl egy kis áldozattal kellene segíteni az ügyen.

Az idény kezdetén.

— Levél a fővárosból. —

Tisztelt szerkesztő urak!

Ugy hiszem, hogy nekem már rengeteg darab aranyomnak kellene lenni, ha igaz az, hogy a halgatók a végelnémulás gyanújába keveredem, ha tovább is hallgatok — a nélkül, hogy csak színét is lát-nám az aranyak. Tehát inkább írok.

Különbem sem hagyta pihenni a vérem. Itt az idény; megkezdődik lassanként a főváros zajos élete; a társadalom lüktetése erősödik s ilyenkor a hírlapíró is megelevenedik; valóságos kéjelegve uszik az események áradatán — olykor egy-egy tuskóba fogódzva, vagy egy ostoba halba kapaszkodva, de mindig a felszínen, mint az uri tők. De legalább létje a folyamatot.

Mindjárt egy kis torlódás lesz a jövő héten: legelőször megjubiláljuk a nemzeti színház 50.ik esztendősi fennállását.

Ez érdemes jubileum lesz s kitünő alkalom arra, hogy a nemzeti színház is egy este felemelt helyarákat szedhessen. Ime, ötven év óta, a színművészetnek mai napsugaras magaslátán az intézet a felemelt helyarákat azzal okolja meg, hogy „a jubilaris díszletek sokba kerülnek, hát azt a költséget fedezni kell” . . .

A kitünő művészek nagy része adósságokban uszik fulig és küzd a szükségkel. — Ötven év előtt is küzdött! Oh, a nyárgilag még várjunk 50 esztendeig az örömbankvettával.

A szellemi haladásról szólva valaki nagy meglepéssel konstatálja, hogy „ha nem is haladtunk valamennyire, de nem is eszünk ki!” Ez a kijelentés pedig azt teszi, hogy helyben állunk s erre nagy gaudiumot csap a kollega. No, az igaz, hogy nem szerénytelen a követelésekben.

Azt nem tagadhatja senki, hogy az uttörő jelesek után a niveau fentartása is nagy dicsőre válik a jelenlegi művészeknek; a haladás még korai volna.

A jubileum iránt nagy az érdeklődés. A mióta a színészek saját maguk zsebére akarták rendezni az ötven terítékű bankettet s a mióta észre térítették őket, hogy a nemzet nem fogadhatja el az öt filléereket potya-vacsora alakjában, — azóta mindenki igyekezik egy bankettjegyet váltani a saját maga zsebére.

Különbem az egész ötvenes bankett eszméje az intendánstól került ki, a ki úgy akarta volna boszantani a sajtót, hogy kizárja a színházi jubilaris bankettől. Hja, mi az intendáns gróffal hadi lábón állunk Nagy differenzia választ el bennünket. Az, hogy mi értjük a mesterségünket és ismerjük a közönséget; az intendáns pedig nem ért semmit a mesterségéhez és nem ismer se istent, se embert, csak magamagát.

Azaz hogy ez sem ismeri, mertha ismerte volna, nem ajánlta volna magát a miniszterelnöknek, mikor az intendaturáról volt szó.

Példára a Jókai-ügy . . .

évi pusztulást megelőző időkben is birt. 1873-ig a Vár György-féle volt a középső harang. — ma már ez a kisebbik.

Ugyancsak 1759. szept. 1-én jött létre a ref. és luth. egyházak (a magyarok és szászok) között olyan értelmű szerződés, mely szerint a luth. atyafiak elismerik, hogy a harangok a ref. templom tulajdonát képezik, de azért a ref. egyház előjárósága köteles azokat, a külön luth. ünnepek alkalmával is meghuzatni, köteles továbbá a luth. vallású hívek temetése alkalmával a ref. hívek által fizetett díjért, a szokott módon harangoztatni.

Mindezekért, viszontszolgálat fejében, a lutheránusok is kötelességüknek ismerik el, hogy harangpedés alkalmával, vagy midőn teljesen ujharang válik szükségessé, ezek költségeinek fedezéséhez, a lélekszám aránya szerint ők is hozzájáruljanak.

Ezen században nagy divatban volt Enyeden a reformátusoknál, hogy nevezetesebb halottjaikat a templomba vigyék s ott tartassák felettük halotti gyászszertartás, mégpedig a délelőtti órákban.

E miatt 1772-ben a reformátusok és lutheránusok között új per-patvar támadt. A lutheránusok isteni tiszteletet szöktak ilyen alkalmakkal is tartani. Ebből a ref. hívek azt magyarázták ki, miként a lutheránus atyafiak ezzel az öt halotti gyász isteni tiszteletök csendjét akarják szándékosan háborgatni.

A pert ez alkalmával is a reformátusok nyerték meg, mert a ref. templomban délelőtti tartott temetési gyászszertartások alkalmával „a reggeli Cultus tartása” a lutheránusoknak megtiltatott.

Ugy látszik az enyedi kálvinisták és lutheránusok

De a nagy érdeklődésben az ármány sem pihen. A képletben ugyan a nemzeti színházban Pálmai Ilkát is fel akarják léptetni a népszínház részéről.

— Micsoda? Pálmai még ott is reklámot akar magának csinálni? Ez nem lehet!

És megnézek egy lapot, a mely nagy képpel ront neki a rendező bizottságnak és az igazgatónak, hogy: mit keres Pálmai Ilka a nemzetiben, mikor annak soha sem volt tagja?

No lám, az irigyek! Ugy vélem hogy ebben a tekintetben haladtunk az ötven év alatt.

Pedig hiába bántják a jó Iluskát. Ő maga nem karesi a reclámot; ellenkezőleg az ő nevét igyekszik felhasználni sok olyan epén, a ki a saját nevével ugyan nem nyerna semmit.

Aztán alighogy megjubiláljuk a színházat, megnyílik az országgyűlés.

No, van is tudakozódás a képviselők után! Hogy érdeklődnek irántuk. Az országházi kapust ostromolják; a szolgálkat megvesztegetik egy kis ajánlatért . . .

... A kiknek kiadó szobáik vannak . . .

Más aztán nem is törődik velük . . .

Hanem bizonyos társaságoknak lesz egy helylyel több, a hol az idejüket eltölthetik. Egyelőre ez a jelentősége nálunk a t. Ház új diligitanciájának.

Mindjárt ezután leleplezzük a Deák-szobrot. Ez is nagy ünnepe lesz s hatalmas ok mozgalmas napokra.

Utána a közművelődési kongresszus gyűl egybe.

Szóval mozgalmas napok következnek, a mesékről szintén fogok referálni.

Addig is üdvöt az olvasónak!

L. E.

Nagyszebeni műkiállítás.

Érdekes műkiállítás nyílt meg folyó augusztus hó 27-én Nagyszébenben a szép kiállítási és társalgó házban, mely impozans magasságánál s felülről nyert világításánál fogva oly czelokra kiválóan alkalmas.

A szűk szavu mondatnak csaknem vézna tárgy-jegyzék, a kiállítás létrejöttéről mit sem szól s csupán megjegyzésként két sorban közöl annyit, hogy a csillaggal jelölt műveket az országos magyar képzőművészeti társulat gyűjtötte a kiállítás számára. A kiállítási helyiség a legszebb s legnagyobb termét csaknem kizárólag olajfestmények foglalják el, s a többi látni való, mint a pastelles vízfestmények és rajzok, metszett másolatok, épülettervek és műpazetkek az előbbieknél csak mintegy függelékét képezik. A terem bejárását exotikus növényekkel díszítették, s a főtérben mindenütt ülőhelyek voltak berendezve, hogy a nézők kellő kényelemmel ad-hassák át magukat az egyes művek átészéséhez.

A tárgyjegyzék 388 számából 220 esik az olajfestményekre, s ezekből 93, azaz majd nem felét, a magyar képzőművészeti társulat küldte, azaz magyar festő művészek festették, a jelentékenyebb többi művek nagy része Bécsből, vagy Münchenből kerültek s az erdélyi kiválóan szász szerzőkre ilyen nagyon kevés esik.

Ez magyarázza, hogy Telepy Károly a képzőművészeti társulat titkára is lerándult Szébenbe a rendezés megtekintése s talán intézése végett is.

azon időkben az egymáshoz való szeretetben valami nagy mértékben nem bővültek.

A templom fedelével ezen században igen sok baj volt.

Mint imént láttuk, a templomot 1754-ben újra fedték s már 20 év múlva, t. i. 1774-ben ismét a templom befedése gondjaival vesződnek. Erős viharok rongálhatták meg ez évben a fedelet s ezért kellett azt ekkor ismét helyre hozni. E czéla a ref. egyház előjárósága segélyért folyamodik a főtanoda gondnokaságához s a gondnokság, ezen folyamodásra válaszólag, a templomhoz írt assigánál.

Mikor az orgona ügyről fentebb szólottam, említettem, hogy 1777-ben a két testvér-egyház közötti békeséget, — ha ilyen közöttük ezen században egy általan létezett, — újólag orgonaper zavarta meg.

Ezen második orgonaper lefolyásáról részletes feljegyzéseket nem bírok s még azt sem tudhattam meg, hogy a lutheránusok orgonája ez alkalmával elnémított-é?

Valószínű, hogy nem, mert ekkor már az orgonával az erdélyi kálvinisták is kezdték megbarátkozni, ez okon az enyedi reformátusok is az orgonapert ekkor aligha oly foku szenvedélyességgel folytatták, mint 1732—33-ik évben.

Miután az enyedi két prot. egyház között ezen században folyt küzdelmek természetét igen élénk világításban tünteti fel, e helyen Róth János akkori luth. lelkész feljegyzései alapján, röviden elmondom az 1732—33-ik években véghez ment orgonaper egy részletét, a mint következik.

Egy gróf Falkenstein nevű ezredes Enyeden álló

Nem szakmánk a művészet, s ezért nem is eresz-kedünk összehasonlító bírálatba, de egyszerűen megie-lőlünk a sok jeles festmény közül néhányat, melyek figyelmünket megragadták s melyekről feltehetjük, hogy ép érzékű mivelt emberre hasonló hatással lehetnek.

Megragadó hatásúnak találtuk Feszty Árpád „bánya szerencsétlenség” című nagy olajfestményét. Hideg, komor, téli az idő. A bányamunkások esillén a torkolat elé szállították szerencsétlenül járt társukat, kinek testét viselt felöltövel takarták le, hogy családja tagjait az iszonyu látványtól megkíméljék. Mellette térdel, a táj-dalomtól sujtott hitves, s kissé távolabb az árván maradt 5 gyermek siratja a szerető atyát, mindnyájuk fenn-tartóját. A munkások bár sokszor látott már hasonló balesetet, megdöbbenve s részvételen állják körül az elvesztett jó pajtást, s hihetőleg felvillan eszükbe, hogy talán már holnap saját családjukat hasonló sors érheti. Pataky László is az emberi szenvedések gazdag tárházából vette az inspirációt „utolsó kenet” című egyszerű compositioju, de az emberi érzéshez megragadó erővel szóló gyönyörű olajfestményéhez. Szegényes kis szobában, hol úgy látszik már rég állandó tanyát vert az inas, szalmás ágán halállal vívódik az özevgy anya, asztalul felborított rozsaú deszka felság szögél, melyről a le-csepergett fagygyugyertya, az átvirasztott kinos éj tanu-jele, bágyadt fényvel világítja meg a haldokló fájdalom-dult vonásait s az ágy lábánál a megszokottság egykedvű közönyével imádkozó két lelkész. A haldokló anya kis 3 éves fia, nem is sejtve az őt érő csapást, a haldokló ágyfejénél vonja meg magát s félénken, de egymással ziváncsian tekint a fényes öltözött papokra. kikhez hasonló urak nem szoktak náluk megfordulni.

A nagyobb szabású képekhez tartozik Kardos Gyula Jób című bibliai képe. Az isten féltő Jób, kit a sors anyyi csapása sem rendít meg Isten iránti hitében meztelen ál a csupasz földön, rideg szobájában, s esdő pillantást vet az égre, míg két díszesen öltözött s igen jól táplált férfi, hihetőleg a dusan javadalmazott pap, rendből, ámulattal tekint s magát sanyargató prófétára, mintha kérdené hová lett az eszed, hogy anyyi nélkülözést szenvedsz? Azt tartjuk, hogy a kép tárgya annyira elvont, hogy a századik néző is nehezen bukkanhat jelentésére. Jób, a kép fő alakja annyira természet hiven van rajzolva, hogy ezért, s talán cigány koldusra emlékeztető helyzete miatt inkább visszatetsztést szül. A testnek minden izma a csontváznak minden kiálló, s elég gyakran nem szép dudora oly megdöbbenő realizmussal van utá-nozva, hogy az alakot nézve, önkéntlenül a boncztermi hullák jutnak eszünkbe.

Gyárfás Jendő (sepsiszentgyörgyi a tél örömei (Freuden des Winters) című képe sertés ölési jelenetét ábrázol, mely talán szereplő egyénekkel igen tul van halmazva, de azért sok élethű vonást tartalmaz, s általában jól van rajzolva. Egy jó módu földes ur családja nagy s apró tagjaival, számos cselédségével s az ügy iránt melegen érdeklődő szomszédasszonyokkal azon fontos mozzanatot élvezi, mikor a természetes mézáros a jólkihizott sertés hátszalonnáját végig hasítja, s a szalonna jelentékeny vastagsága általános méltánylással találkozik. Az iskolás fiu, ki bizonyára lelkendezve futott haza, az iskolából, s könyveit lecsapva azonnal az öt illett hólyag felfúvásához lát — bizonyára a legtöbb tetszéssel fog tá-lálkozni.

L'Akemand Zsigmond bécsi festész s éta lovag-

másóván, 1732-ben a lutheránusok részére 36 rénéns forintért, ajándékba egy kis orgonát hozott, mely a luth. templomba is helyeztetett.

Erre a reformátusok kemény izenetet küldenek át, a luth. egyház előjáróságának, hogy az orgonát a templomukból azonnal eltávolítsák.

A lutheránusok egy részét ezen kemény hangu izenet komoly aggodalomba ejtén, az orgonát a templomból kiveszik s a papi lakba szállítják át, de a többség a kisebbség emez eljárását nem helyeslélvén, az orgonát ismét visszahelyezik a templomba.

Ez megtörténvén, az orgonagyben tanácskozás végett az egész hitközség férfi tagjai a luth. papi lakba gyűlnek össze.

az orgona visszahelyezés miatt bosszus reformátusok ezt megtudván, a papi lak ajtajaink zárjait hirtelen a tanácskozókra fordítják, azután bezárják a vár kapuit, felvonják a vársáncz hidjait s fegyveres őrséget állítanak talpra, mely a várat egész körben őrizze, nehogy onnan valaki valami módon kijöhessen, vagy a bentlevőkkel valaki közlekedhessen.

A szegény lutheránusok, ugy a bent, mint a kűn levők, erre iszonyulag megrémültek s az utolsó ítélet megérkezétre gondoltak. Az utcákon kétségbeesett luth. nők és gyermekek jajveszékáltak.

A fogság egy egész éjjelen keresztül tartott s még valamivel hosszasabban is. Ezalatt a várból levőknek — mint Róth írja — sem egy falat kenyertük, sem egy ital-vizök nem volt s hogy éhségök és szomjuk enyhítve legyen, a nők a várfal alsó lőrésain lopogattak be fogságban levő férjeik részére egy kevés enni és inni valót.

(Folytatása következik.)

lás és
dött be.
szingard
külső me
kelleme
Ha
Z r i n y
dor Sz
ját, Mo
nonban
szép táj
von „Ha
akkor ki
a nézett
kivül is
kesés és
let-terve
touristai
lett ki n
Mi
a magya
művészi
zik fel e
kedés va
Mo
a becstü
tatni szé
iránt sem
Ez
vajha mi
vek meg
a iparos
délután 3
városunk
mennyre
bizonyítj
terének
mellett N
állomást
hozzánk
színe-java
hogy em
ifjusága é
kal egyes
a buzdosa
felséget h
a kocsi a
áldás rád
látta meg
emberét,
észre a fo
tást, mert
vont a k
ján állott,
nak jutott
ki tetszés
fejét. Kül
hogy inka
nak. A h
maradand
Adja Isten
—
deklódése
lyi ref. p
—
J á n o s
—
tanácsosok
köszönték
—
postafőnök
hó 22-én,
halott hű
után Marc
fog örök n
—
a követke
szél süvöl
burgi tem
hulló lom
meg. Az i
öt ki hazá
az idegen
életét ezen
meg 25 é
ságának te
világosság
d a t l a n
m e i r e
papjóllet
lékezeténe
ólébel az
s z é r D á
let adóját
este szakít
d. u. 5 óra
poróját a
egyetemi t
honába. Si
E n k e t
távolí honá
emléke áld
— Uj
házközség

nem is eres-
zerben megje-
t, melyek fi-
tehetjük, hogy
l lehetnek.

Árpád „bá-
ményét. Hideg,
sillén a torko-
rsukat, kinek
saládja tagjait
a tordel, a táj-
z árván ma-
nyájuk fenn-
már hasonló
ják körül az
eszükbe, hogy
p sors érheti.
szdag tárházá-
mü egyszerű
ragadó erővel
kis szobában,
ert az inség,
anya, asztalul
nyelről a le-
nos éj tanu-
klé fájdalom-
ság egykedvü
t, a anya kis
t, a haldokló
de egymással
kikhez ha-

Kardos Gyula
kit a sors
hitében mez-
s esdő pil-
tt s igen jól
pap. rendből
tára, mintha
külöztést szen-
nyira elvont,
jelentésére.
hiven van
emlékeztető
testnek min-
leg gyakran
sal van utá-
boncztermi

a tél örö-
tés ölési ju-
kel igen tel-
tartalmaz, s
des ur esa-
gével s az
rokkal azon
mészáros a
s a szalonna
találkozik.
t haza, az
illető hólyag
ssal fog ta-

a lovag-

36 réness
mely a luth.

üldenek át,
nát a tem-

hangu ize-
templom-
többség a
az orgonát

eskozás vé-
papi lakba

reformátu-
hirtelen a
kapuit fel-
állítanak
gy onnan
vőkkel va-

nt a künn
bló itélet
essett luth.

ott s még
vőknek —
m egy ital-
enyhitve
be fog-
sani valót.

lás és séta kocsiás czim alatt két igen szép képet kül-
dött be. Az előkelő világ ezen kedvtelése harmonicus
szingazdag festményben bemutatva, melyen az alakok
külső megjelenése, mozgása, s az egészen előmlő szín oly
kellemes, mint a meleg verőfényes tavaszi nap.

Ha felemlítjük még Madarász Victor régen ismert
Zrinyi is Frangepánját, Ziezenmayer Sándor
Szent Erzsébetét, Hanselhackert Tizian-
ját, Mormans vendégségét, Ligeti Kanobics tanát a Liba-
nonban — szebeni Bulhart Hans „Silberbach“ czimü
szép tájképét, s Wilmann Róbert „Hans“ „Sachs“
von „Harteneck“ czimü kissé ríktó színü arcképét s
akkor kiemeltük a sok figyelemre méltó szellemi mű közli
a nézetünk szerint legjelesebbeket. A műkiállítást ezen
kívül is sok figyelemre méltó kiállítási tárgy tette érde-
kessé és gazdaggá, mint színes kréta rajzok, vázlatok, épü-
let-tervek, rakott művü butorok, gyermekjátékok, gazdag
touristai kellékek, melyekre azonban lapunk szűktere mel-
lett ki nem terjeszkedhetünk.

Minket, mint magyarokat meglepéssel töltött el,
a magyar művészek műveinek nagy száma s jelentékeny
művészi bece, ép azon városban. honnan annyiszor hang-
zik fel ellenünk a hátramaradás, az üres gög és pöfesz-
kedés vádja.

Most a legelfogultabb is láthatja, hogy a magyar
a becsületes munka. a szellemi alkotás terén is tud felmu-
tatni szépet és maradandó becsüt, s nem lenéz, még azok
iránt sem, kik annyiszor s oly méltatlanul bántalmazzák.
Ezen óhajattal zárjuk be rövid ismertetésünket,
vajha minél többen látogatnak a szép kiállítást, s a mű-
vek megvásárlása által is buzdítanak a kiállító művészeket
a iparosokat a művészet s ipar tovább fejlesztésére.

Y.—

VEGYES HIREK.

— **Az álmokép.** Király ő felsége, folyó hó 22-én,
delután 3 órakor, Kolozsvárra való mentében, érintette
városunkat is. Hogy az iránta való tisztelet és szeretet
mennyire él itt a lelkekben: azt a kellemes meglepetés
bizonyítja leginkább. melyet a város érdemes polgármes-
terének és állomásfőnökének buzgalkodása és vezetése
mellett Nagyenyed város lakói készítettek neki. A vasuti
állomást virágokkal, lobogókkal egy felékesítették, mintha
hozzánk akart volna betérni látogatónak a király. A város
színe-java, eleje, virága ugy megtöltötte a kis állomást,
hogy ember-ember hátán volt. A Bethlen-főiskola összes
ifjúsága és egész tantestülete, valamint ennek a szülők-
kal egyesített zenekara csak emelte a fényt s tisztolta a
a buzgóságot és lelkesedést. A vonat, mely a királyi
felséget hozta, nem soká várattott magára. Minden szem
a kocsi ablakokra irányult, mialatt a zenekar a „Szálljon
áldás rád az égből“-t játszotta. De a legtöbb szem nem
látta meg, a kit ugy vágyott látni: Magyarország legelső
emberét, a királyt. A felség, ugy látszik későre vette
észre a fogadtatást s az „Eljen a király“ egyhangú kiál-
tást, mert csak akkor kezdte mutatni magát, mikor a
vonat a közönség zömét, mely éppen a pályaház folyósó-
ján állott, elhagyta. A jobb rész itt is a tanuló ifjúság-
nak jutott, mert ő nemcsak éljenzte, de látta a felséget,
ki tetszésőül meg-meg hajtotta érdemekben megőszült
fejét. Különbön az egész látvány oly pillanatnyi volt,
hogy inkább lehetne álmoképnek nevezni, mint valóság-
nak. A hatás azonban, melyet ez az ünnepség szült,
maradandó lesz tán mind a király, mind a nép lelkében.
Adja Isten!

— **Ő Felsége a kihallgatások alkalmával, nagy ér-
deklődéssel kérdőzködött Szász Domokos erdő-
lyi ref. püspöktől, a helyi ref. theologiai akademiáról.**

— **Báró Kemény Kálmán főispán és Csató
János alispán 24-én királyi ebédre voltak hivatalosak.**
— **Csató János alispán és Novák Ferencz kir.
tanácsosok, — Glüek Mór a kir. kihallgatások alkalmával
közönlék meg ő Felségének nyert kitüntetéseiket.**

— **Nekrológ.** J a k a b f i J ó z s e f helybeli m. k.
postafőnök s köztisztviselő állott derék hivatalnok folyó
hó 22-én, 55 éves korában megszűnt élni. A szeretett
halott hült tetemei folyó hó 23-án a szokásos beszentelés
után Marosvásárhelyre szállítottatt, hol folyó hó 24-én
fog örök nyugalomra helyeztetni. Béke poraira!

— **Nekrológ.** A „Protestáns Közlöny“-ből olvassuk
a következőt: A természet enyészetre vált; hűvös ősi
szél süvölt végig a haszai bérceken, megrázva a már-
burgi temető hársait és a sárgult koronák bágyadtan
hulló lombjai egy honfitársunk néma sirhantján pihennek
meg. Az ifjú nagytrator lélek nyugtalan vágyódása üzte
öt ki hazájából és az atya szeretete szólítá őt magához
az idegen földről. A halhatatlan eszmék ügyének ohajtá
életét szentelni és a halandóság vastörvénye alatt törött
meg 25 éves fiatal élete. A krisztusi tudomány világos-
ságának terjesztését választá magasztos hivatásul és e
világosság örök forrásának kutatása közben, a z ö n t u -
d a t l a n s á g s ő t é t é j e b o r u l t l e l k i s z e -
m e i r e. Ti, kik ismertétek őt, a szelid, szorgalmas
papjelöltet: szenteljétek egy könyvet a megboldogult
emlékezetének! Ti, kiket a tudomány-szomj az édes anya
léből az egyetem falai közé vezet: keressétek fel C s i -
s z é r D á n i e l barátunk sírját és rójjátok le a kegye-
let adóját honfitársatok kihült hamvai fölött. Szept. 4-én
este szakítá ki ő n m a g á t az élők sorából és 7-dikén
d. u. 5 órakor szállítottuk koszorúkkal elhalmozott ko-
poróját a theol. fakultás professorai, a prorektor és
egyetemi tanulók kíséretében az örök nyugalom néma
honába. Sirjánál Schindewolf pastor és prof.
R a n k e tartottak megható beszédeket, elbucszatva őt
távoli honától és érette gyászoló szereteteitől. Legyen
emléke áldott! — Marburg. J ó z s a Z s i g m o n d.

— **Uj toronygömb.** A nagyenyedi ev. ref. egy-
házközség buzgó tagjai nem elégedtek meg azzal, hogy

templomukat kicsinosítsák, tornyukat újból fedjék; hanem
készítették egy új toronygömböt is, mely a réginiel nem-
csak szabb és nagyobb, de drágább anyagból is van. Mire
olvasóink e lapot veszik, bizonyosan az új gömb is ren-
deltetése helyén lesz s fennen fogja hirdetni a világnak,
hogy a protestáns Sion még mindig áll s gyarapszik és
virágzik erőben.

— **Külföldi hír.** Örömmel olvassuk „The Cristian
Leader“ (Keresztény kalauz) angol protestáns egyházi
lapnak legközelebbi számában, hogy Szabó Lajos
papjelölt, Bethlen-főiskolánk egyik jeles növendéke, ki
jelenleg Edinburghban a Szabad egyház (free church)
egyetemén van, Portnahavenban, a Szabad Egyház temp-
lomában nagy gyülekezeti előtti tartott egyházi szónoklati
t angol nyelven. Azt is örömmel jegyezzük fel, hogy
theologiai akademiánk ifjai ez idén is szép számmal
hallgatják a francia és angol nyelveket.

— **Magyarok lengyel földön.** Elevenen él em-
lékünkben, hogy most két éve, a budapesti országos
kiállítás alkalmával, mily rokonszenves tüntetésekkel lett
fogadva az a lengyel küldöttség, mely Lemberg és Krakó
vidékéről jött a magyar országos kiállítás megtekintésére.
A Galiciában élő lengyelek Krakó városában most
szintén országos kiállítást rendezvén, ez alkalmat a ma-
gyarok megragadták s felhasználták arra, hogy a lengye-

Sz. 1358—1887.

tkvi.

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság köz-
hírré teszi, hogy a

Nagysebeni ALBINA TAKARÉK és HITELENTÉZET vég-
rehajtatónak 29 frt 84 kr tökékövetelés és ennek mégpedig 3 frt
92 kr után 1885. évi május 1-sejétől, 14 frt 72 kr után 1885. no-
vember 1-étől, 6 frt 60 kr után 1884. november 21-étől 8% kama-
tai, továbbá 6 frt 30 kr per és 6 frt 80 kr végrehajtási már meg-
állapított, valamint jelenlegi 8 frt 50 kr költségekötvetelésének kielé-
gítése végett végrehajtást szenvedő MIHU JAKOBNAK a farkastelki
181. számú tjkönyvben A+ 1—21. rendszám alatt foglalt fekvősé-
gekre 586 frtban megállapított kikiállítási árban Farkastelke község
előjárásági helyiségében

1887 évi október hó 14-ik napján délelőtt 10 órakor

rendeltetik, mely nyilvános árverésen a fekvők a kikiállítási árban
alól is eladhatnak.

Venni szándékozik kötelesek a kikiállítási ár 10%-át az Al-
bina takaréki és hitelintézet kivételével, készpénzben, vagy pedig az
1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított, óva-
dekképesnek nyilvánított értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni.

A vételár pedig vásárló az árverés jogerőre jutása után 3
egyenlő részben 15, 30 és 45 nap alatt köteles a feltételekben meg-
nevezett kir. adó, mint bírói letéti hivatalhoz lefizetni.

Különbön az árverés megállapított feltételei alólírt tkönyvi
hatóságnál a hivatalos örök által és Farkastelke község előjárásági-
nál megtekinthetők.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságtól
Nagyenyeden, 1887. ápril hó 14-én.

Szentpáli Károly,
kir. aljárásbíró.

Sz. 1357—1887.

tkvi.

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi királyi járásbíró, mint telekkönyvi hatóság
köz hírré teszi, hogy a

Nagysebeni ALBINA TAKARÉK és HITELENTÉZET vég-
rehajtatónak, SZINIU NICULAI és társa végrehajtást szenvedő elleni
16 frt tökékövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a Ba-
lázsfalvi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság által és Farkastelke község
előjárásági helyiségében

Sz. 1357—1887.

tkvi.

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi királyi járásbíró, mint telekkönyvi hatóság köz-
hírré teszi, hogy a

Nagysebeni ALBINA TAKARÉK és HITELENTÉZET vég-
rehajtatónak, SZINIU NICULAI és társa végrehajtást szenvedő elleni
16 frt tökékövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a Ba-
lázsfalvi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság által és Farkastelke község
előjárásági helyiségében

Sz. 1357—1887.

tkvi.

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi királyi járásbíró, mint telekkönyvi hatóság köz-
hírré teszi, hogy a

Nagysebeni ALBINA TAKARÉK és HITELENTÉZET vég-
rehajtatónak, SZINIU NICULAI és társa végrehajtást szenvedő elleni
16 frt tökékövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a Ba-
lázsfalvi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság által és Farkastelke község
előjárásági helyiségében

Sz. 1357—1887.

tkvi.

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi királyi járásbíró, mint telekkönyvi hatóság köz-
hírré teszi, hogy a

Nagysebeni ALBINA TAKARÉK és HITELENTÉZET vég-
rehajtatónak, SZINIU NICULAI és társa végrehajtást szenvedő elleni
16 frt tökékövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a Ba-
lázsfalvi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság által és Farkastelke község
előjárásági helyiségében

Sz. 1357—1887.

tkvi.

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi királyi járásbíró, mint telekkönyvi hatóság köz-
hírré teszi, hogy a

Nagysebeni ALBINA TAKARÉK és HITELENTÉZET vég-
rehajtatónak, SZINIU NICULAI és társa végrehajtást szenvedő elleni
16 frt tökékövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a Ba-
lázsfalvi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság által és Farkastelke község
előjárásági helyiségében

lek látogatását udvariasan viszonzozzák. Ily czállal szept.
20-án indult el Budapestről gr. Zichy Jenő vezetésé
alatt, egy összesen 202 tagból álló kirádló-társaság
Krakkóba. Ezen társaság, a mint lengyel földre ért, a
lelkesült óvációk azonnal kezdeteket vették. A merre
ezen magyarokból álló társasággal a szállító vonat elvonult,
mindenik indóháznál lengyelek száza, ezrei fogadták a
társaságot s „a magyar testvéreket“ lelkesen eljeneztek.
A lelkes fogadtatás a tetőpontot igen természetesen Krak-
kóban érte el, midőn a társaság 21-én délben oda meg-
érkezett. Az egész város lakossága ünnepélyesen lelke-
sülve várta az érkező magyarokat. Az indóháznál maga
a város polgármestere fogadta az érkezőket igen szép
beszéddel, mire gr. Zichy Jenő választott francia nyelven.
Az utcák, melyeken a bevonulás megtörtént, gazdagon
fel voltak bogozva s virágokkal behintve. A nők az ab-
lakokból virág csokrokat szórtak a magyarokra. Így
fogadni egymást csak két oly nemzet fia képesek, kik
között a barátságot hosszú századok szőtték, közös érdekek
hü szolgálatai növelték s az együtt küzdés fáradalmi,
együtt szenvedés keservei edzették.

FELELOS SZERKESZTŐSÉG:

Dr. MAGYARI KAROLY
SZILÁGYI FARKAS TÜRÖK BERTALAN
Kiadó-tulajdonos WOKÁL JÁNOS

továbbá a monori 262. szám tjkönyvben A+ 1—14. rendszám
alatti 659 frt becsértékű ingatlanaira, végre KOSZTEA NICULAI-
nak a monori 73. sztkönyvben A+ 1. 3. 4. 6. 10. 12. 13. rend-
szám alatti 482 frt becsértékű ingatlanokra összesen 1290 frtban
ezennel megállapított kikiállítási árban elrendelte és hogy a fennebb
megjelölt ingatlanok az

1887. évi október hó 15-ik napján délelőtt 10 órakor

Monora község előjáráságiánál megtartandó nyilvános árverésen a
megállapított kikiállítási árban alól is eladhatni fognak.

Venni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át
készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett
árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333.
szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óva-
dekképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881.
évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál elő-
leges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságtól.

Nagyenyeden, 1887. április 21.

Szentpáli Károly
kir. aljárásbíró.

En, Csillag Anna

185 etn. hosszu óriási Loreley-
hajammal, melyet az általam föltá-
lalt kenőcs 14 havi használata után
nyertem, mely megakadályozza a haj-
kihullást, elősegíti a hajnövést és
erősíti a hajbort, uraknál elősegít
egy teljes erős szakálnövést, rövid
ideig való használat után a hajnak,
valamint a szakálnak természetes színt
és sűrűséget kölcsönöz és megőrzi a
korai őszüléstől a legmagasabb korig.
Egy köcsög ára 50 kr, 1 frt, 2 frt.
Postával küldés naponként a pénz elő-
leges beküldése, vagy postautánvétel
mellett az egész világba.

CSILLAG és TÁRSA,
BUDAPEST,
király-utca 26.

13—20

POZDECH JÓZSEF UTÓDAI

THURY JÁNOS és FIA

I. magy. fuvógyár, harang és érczöntőde, szab.
harangfelszerelés- és nagyszerkovácsság.

GYÁR:

— BUDAPEST, —

KÜLSŐ VÁCI UT 44. SZÁM ALATT (AZ OSZT. MAGYAR ÁLLAMVASUT INDÓHÁZA KÖZELÉBÉN.)

RAKTÁR: BUDAPEST. VI. GYÁR-UTCZA 22. SZÁM.

Elvállalunk minden nagyságu ha-
rangok öntését, azok szab. rendsze-
rünk szerinti felszerelését, régi mo-
dorra szerelt harangok átszerelését
és minden e szakmába vágó munkát,
a legjutányosabb árban.

Járatuak, hogy pl. egy 40 mázsás harangot egy 12 éves gyermek minden megeröltetés nélkül
kezelhet, harangjaink használat alatt a toronyban legcsekélyebb rázkódást sem idéznek elő.
Ajánljuk kovácsolt vasból készült harangállványainkat. Előnyük, hogy vasállványon függő
harangok hangja sokkal terjedelmesebben, esengőbben ömlik ki, mint a faállványon elhelyeztet-
teké, tűzveszély esetén pedig a harangok mentve vannak a lezuhanástól. Ajánljuk a legjobban ké-
szült fuvó és tábortüzhelyeinket, üllöket, satuk, furógépeket, egy minden kovács, la-
katos és rézműves szerszámainkat és különösen szolid gyártmányu emelő hévéréinket.

Költségvetések és képes árjegyzékek ingyen, bérmentve.

Ujjonnan megjelent könyvek, kaphatók WOKÁL JÁNOS könyvkereskedésében Nagyenyeden.

1. **Bumm !!** humorisztikus és szafos gonoszágokkal tapacizozott népfelkelési naptár az 1888-ik vitézi esztendőre. Ara 50 kr.
2. **Pikáns Naptár**, az 1888. évre; ára 1 frt.
3. **Gróf Széchenyi István beszédei**. A ma-

- gyar T. Akademia megbízásából összegyűjtötte s jegyzetekkel kísérte Zichy Antal; ára 4 frt.
4. **Makrobiotika**, vagy hogyan hosszabbíthatjuk meg életünket. írta dr. Hufeland; ára 1 frt.
5. **A Vadrózsa**, színmű három felvonásban.

- írta Csiky Gergely; ára 50 kr.
6. **Olga grófnő**, regény. írta Keresztessyghy Ella; ára 1 frt 50 kr.
7. **Erkölcsei rajzok az emberi természetből** egy sor egyházi beszéd. Írta Mihályi K. Ara 1 frt.

Arlejtési hirdetmény.

Alsófehérvármegye közigazgatási bizottsága folyó évi szeptember hó 14-én 786. szám alatt kelt határozatával a következő munkálatokat, u. m.

1. A Nagyenyed-felenyed-ponor-abrúdbányai törvényhatósági ut szabaderdei szakaszán a 32+20—34+20. szelvények között szükséges hegyoldali támfal építését 1106 frt 19 kr.
2. Ugyanezen utvonal 42. és 44+60. szelvények közötti szakaszán szükséges földmunkálatokat 629 frt 54 kr költséggel engedélyezte.

A fennemlített munkálatok foganatosításának biztosítása czéljából az

1887-ik évi szeptember hó 30-ik napjának délelőtt 10 órájára

az alsófehérmegyei magyar kir. állam építészeti hivatal helyiségében zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetik.

Versenyezni ohajtók felhivatnak, hogy a fennebbi munkálatok külön-külön, vagy az egésznek együttes elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bántépénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap délelőtti 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Továbbá ugyancsak a megye közigazgatási bizottságának fenirt napon 816. sz. a. kelt határozata alapján a fenn megnevezett törvényhatósági utra vállalati uton termelt 600 kétköbmeteres kavicsfalom elszállítására szintén versenytárgyalás hirdetik.

Erre vonatkozólag versenyezni ohajtók felhivatnak, hogy a fenn kített határidőig benyújtandó ajánlatokba az összes 600 halom elszállítására nézve az ajánlati árt, átlag jelöljék meg, s az ajánlati összegnek megfelelő 5% bántépénzt mellékeljék.

A szóban forgó munkálatok és szállításra vonatkozó műszaki művelet és a részletes feltételek a nevezett m. kir. állam építészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Alsófehérmegyei m. kir. állam építészeti hivatalától.

Kelt Nagyenyeden, 1887. szeptember hó 18-án.

Számos bizonyítvány a legelső orvosi tekintélyektől.

Érdem-érmek különböző kiállításokról.

Harmincz éven át jónak bizonyult

Osztrák csász. kir. szabadalmazott legelső amerikai és angol szabadalommal ellátott

ANATHERIN FOG- ÉS SZÁJVIZ

Dr. POPP J. G.-től es. kir. udv. fogorvos

— BECS, I. Bognergasse 2. —

Orvosi elismerések:

OPPOLZER tanár, rektor magnif., a bécsi es. kir. klinika tanára, kir. szászorsz. udv. tanácsos stb. ANATHERIN szájvizét megvizsgáltam és ajánlatra méltónak találtam.

DRASCHE tanár, a valódi ANATHERIN szájvizet a es. kir. ált. kórház orvosi osztályán exprim használta és czélszerűnek, valamint kitűnőnek nyilvánította.

Dr. KAINZBAUER, csász. tanácsos, em. tanár. A dr. POPP-féle Anatherin szájvizet számtalan betegemnél száj- és fogbetegségek nélkül rendkívüli jó sikerrel alkalmaztam, miután annak vegysz. tisztaságáról meg vagyok győződve.

Ugyintén idült katarhusoknál is, száj- és torokbajknál a dr. POPP-féle ANATHERIN szájviz nagyon jó hatású.

SCHNITZLER tanár. Az ANATHERIN szájvizet a száj, torok és szájüreg, valamint foghüvelybetegségeknel legjobb sikerrel használja.

A hamisított Anatherin szájviz — a vegyelemzés kimutatása szerint s az egészségre nézve ártalmas keverékekkel van készítve, miért is annak vételelőt óvakodjunk.

A t. cz. közönség kéri, határozottan POPP es. kir. udvari fogorvos-féle készítményt kéri s esakis az olyant fogadni el, mely az én védjeggyel van ellátva. Bécsben, Budapesten és Innsbruckban legutóbb is több utazó és elárúsító igen érzékeny pénzbírságra lett a törvény által elítelve.

Ezen jó tulajdonságok miatt mindenütt, sőt Németország, Svájc, Török-, Angolország, Amerika stb. elismert POPP-féle fogszerek valódi és friss minőségben.

Kapható: Nagyenyeden Varró F. gyógy., Kovács J. gyógy., Marosújvárt Ersekujváry S. gyógy., Torockón Veress St. gyógy., Tóvisen Slafkovics H. gyógy., Verespatakon Moldován L. gyógy., Abrudbányán R. metei Iggyogy., Gyéresen dr. Tomcsik J. gyógy., Felvinczen Kosa St. gyógy., Tordán Trajanovits G. gyógy., Velits S. gyógy., Wolf és fia G. gyógy., Feketehalom Roimer A. gyógy., Balázsfalván Schiessl K. gyóysz., Zalatnán Nagy K. gyógy., Radnót Seney K. gyóyszerezésnél

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 14 frt — kr.
Fél évre . . . 7 " — "
Negyed évre . . . 3 " 50 "
Egy óra . . . 1 " 20 "
Egyes szám helyben 4 kr.
Vidéken 5 kr.

Százalék nem adatik.

Kiadóhivatal:
Budapest, nádor-utca 7. sz., földszint,
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó felszó-
lamások intézendő.

PESTI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztési iroda:
Budapest, nádor-utca 7. sz., I. emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény
intézendő.
Bérmertelen levelek csak
ismert kezektől fogadtnak el.
Kéziratok vissza nem adtnak.

Hirdetések
a kiadóhivatalban vétetnek fel
Franciaország részére pedig
John F. Jones & Cie. Páris-
ban, 31 bis, rue du Faubourg
Montmartre.

Pártoktól és kormánytól egyaránt független közlöny.

NEPTELEP

A ma tíz év alatt, mely a **Pesti Hírlap** megalapítása óta eltelt, a magyar olvasóközönség rokonszenve évről-évre fokozódó mérvben fordult a lap felé, úgy hogy ma, — mikor a **Pesti Hírlap** immár tizedik évfolyamát éli, — kétségbevonhatlanul a **legkedveltebb és legelterjedtebb lap Magyarországon**.

A hazai közönség e pártatlan bizalma és rokonszenve arról tanuskodik, hogy a **Pesti Hírlap** mindig híven megtartja azt az irányt, melyet maga elé tűzött.

Független volt eddig s független marad ezután is minden irányban, **pártoktól és kormánytól egyaránt**.

Erős, öntudatos, magyar nemzeti politika, ez jelszava a Pesti Hírlapnak. Határozottan szembeáll mindazzal, ami e politikának útjában áll, de nyíltan helyesli, ha akár a kormány, akár bármelyik országos párt úgy jár el, a mint azt e politika érdekeit követelik.

Ez teszi lehetségessé, hogy a **Pesti Hírlap** munkatársai közt különböző pártállású kitűnő publicisták sorakoznak. **E függetlenségben rejlik a lap ereje**, melynél fogva megmondhatja az igazat minden irányban, a kormánynak és azt támogató többségnek ép úgy, mint az ellenzéknek.

A **Pesti Hírlap vezetői** Pulszky Ferenc, ifj. **Ábrányi Kornél**, **Horváth Gyula**, **Eötvös Károly**, **Tórs Kálmán**, **Schwarz Gyula**, **Borostyáni Nándor** és dr. **Kenédy Géza** írják.

Ugyanők dolgozóikkal gazdagítják a **tárcarovatot** is, melynek rendes munkatársai azok: **Mikszáth Kálmán** (Scarron), **Agai Adolf** (Csicserei Bors), **Bartók Lajos**, **Tolnai Lajos**, **Jakab Elek**, **Kürthy Emil**, **Reviczky**

Gyula, **Sebők Zsigmond**, **Szecsny Ferenc**, **Szilágy János**, **Szterényi Hugó** stb.

Mikszáth Kálmán, ki a „t. Ház” folyósjáról immár bejutott a honatyák közé, országos híre és kedveltsége kapott képviselőházi karcolataiban humorizálja az országgyűlési pártok és notabilitások ferdeségeit — párttekinet nélkül.

Az élénken szerkesztett rendes rovatok vezetői: **Antallik Károly** (országgyűlés és zene), **Luby Sándor** (napi hírek), **Sasvári Armin** (külpolitika), **Schmittely József** (segédszerkesztő) stb., mindent elkövetnek, hogy az olvasó közönség igényeit a legfokozottabb mérvben kielégtessék.

A szerkesztőség élén, mint iránytadó és igazgató lapvezér, **Légrády Károly** laputalajdonos-főszerkesztő áll, kinek e téren negyedszázadon át szerzett tapasztalatai garanciát nyújtanak arra nézve, hogy a **Pesti Hírlap** a lapok versenyében kivívott elsőrangú helyét mindig meg is fogja tartani.

Hazai és külföldi rendes tudósítók egész seregén kívül, kik — költségre való tekintet nélkül — minden nevezetesebb eseményről bő táviratokban értesítik a **Pesti Hírlap** közönségét, a szerkesztőség **külön tudósítót** küld a szükséghez képest mindenholva (még az ország határain túl is), csakhogy közönséget **első forrásból** láthassa el megbízható értesítésekkel.

A **Pesti Hírlap** színházi és hírvivata elvitatlanul leggazdagabb valamennyi lapoké közt.

A **külföldi irodalom** érdekesebb termékeit — regényekben, tárcarajzokban s beszédekben — gondosan megválasztva mutatja be. Nagy gondot fordít a **Pesti Hírlap** még a **közönség köréből** való panaszok s a

mindenki által szívesen olvasott **szerkesztői üzenetek** közlésére is.

S bár a legdiszesebb kiállításban naponta (a hétfőt kivéve) **két teljes ívet** — 16 oldal — **főlvágot állapotban** ad az olvasó kezébe, külön kedvezményül **hetenkint** még egy **zenemellékletet** is kapnak a lap előfizetői, teljesen ingyen. Oly kedvezmény, minőt **ma egyetlen európai lap sem nyújt közönségének**.

Mindezen kedvezmények dacára a **Pesti Hírlap** a **legolcsóbb napilapnak** méltán mondható, amennyiben havonként csak 20 krral drágább az ugynevezett kis néplapoknál, melyeknél pedig ötszörte többet tartalmaz.

A Pesti Hírlap előfizetési ára:

Egész évre . . . 14 frt — kr.
Fél évre . . . 7 " — "
Negyed évre . . . 3 " 50 "
Egy óra . . . 1 " 20 "

Előfizetés — legelőszérűben postautalvánnyal — a hó bármely napjától kezdve eszközölhető s az előfizetési pénzek a **Pesti Hírlap** kiadóhivatalába (Budapest nádor-utca 7. sz.) küldendők.

Osszetévesztések kikerülése végett azonban csak **PESTI** Hírlap irandó cím gyanánt.

Tisztelettel

a „Pesti Hírlap”

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Budapest, V., nádor-utca 7.

Levelező lapon nyilvántott óhajra a Pesti Hírlap kiadóhivatala egy **hétig ingyen és bérmertve küldi a lapot** mutatványul.

Hegolcsóbb magyar lap.

Hetenként zenemelléklet.